

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 6 kron, za pol leta 4 krone, za četrta leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Še enkrat celjska gimnazija.

Novica, da hoče vlada rešiti zadevo celjske gimnazije s tem, da postavi v mestu, in sicer se govori v Celju, na Webroyem svetu zraven železniškega skladišča za vozno blago in železničnega mostu čez Savinjo, novo poslopje za nemško gimnazijo, slovensko-nemške gimnazijske razrede pa premesti v Gaberje tik Celja, jih popolni v celo osemrazredno gimnazijo in za njo zgradi na državne stroške tudi novo stavbo, je častnikarsko pokopana. Pravi, da je vse izmišljeno, kar se je o tem pisalo in govorilo. Mi verjamemo, da odločenega ni ničesar. Da pa bi bilo vladi in tudi nekaterim razsodnim nemškim poslancem prav po volji, ako bi izginilo „celjsko vprašanje“ s političnega dnevnega reda, — kar bi bilo mogoče samo z zadovoljstvom Slovencev — to ne more biti popolnoma prazno govoričenje in pisarjenje.

Spominjamo, da je pravzaprav zopet na razgovor spravil to stvar moravski nemški poslanec, fabrikant dr. Karol Chiari, ko je poročal svojim volilcem o zadnjem državnozbornem delovanju. Seveda Chiari ni rekel drugega, kakor, da se namerava rešiti celjsko zadevo s premiščenjem slovenske gimnazije v celjsko predmestje. Da bi nekateri mogočni činitelji radi končali celjsko gimnazijsko borbo tako, ni dvomiti. Iz ojnica pa so gotovo skočili tisti, ki so razglasili stvar za dognano z novima zgradbama dveh gimnazijskih poslopij v Celju, oziroma v Gaberjih. In ti politiki, ki nosijo srce na jeziku, škodovali so ugodnemu razvitku celjske gimnazijske stvari. Razkrili so namreč vnovič neednost Slovencev v tej, za odgojo naše slovenske mladine na Štajarskem prevažni stvari. Gospodje pri „Slov. Narodu“ so zadnjo spomlad spustili „kompromis“ glede celjske slovenske gimnazije v svet in vzbudili glasen upor štajarskih Slovencev. In ko je zdaj zopet se začela po slovenskih in drugih listih razprava iste stvari, pokazalo se je med Slovenci zopet nasprotovanje. Eni so za Gaberje, drugi in teh je več, se ne umaknejo iz celjskega mesta. Oglasili pa so se v razpravi Čehi in — odpovedali Slovincem nadaljno podporo v boju za celjsko gimnazijo, rekoč: ker Slovenci sami niso edini v svojih zahtevah glede celjske gimnazije, ne bomo glasovali za celjsko postavko.

To nam mora biti vendar enkrat povod resnega razmišljanja naših domačih razmer slovenskih. Naša neednost nam jemlje mogočne sobojevnike, brez katerih ne dosežemo ničesar. Kdor torej res hoče blagor slovenskega naroda, kdor posebno hoče ohraniti narodnost štajarskim Slovincem, ne sme se postaviti z njimi v nasprotje v boju za njih težnje. In tu smo pri stvari, ki se je tudi omenjala na zaupnem shodu štajarskih Slovencev v Celju 10. aprila t. l. Nobeden časopis in nobeden poslanec slovenski ne sme delati politike na svojo pest brez sporazumljenja z drugimi poslanci in s prizadetim delom naroda.

Velika škoda se je že zgodila s prezgodnjim razglasenjem kake nakane, in vsi naši politiki in časniki morajo dobro in — bolje ko do zdaj — pretehtavati novice in nasvete, katere spravljajo

v javnost. V najgloblje dno svojega razuma je mnogokrat treba zakopati kak dogodek do pripravnega trenutka za razglas.

V imenu blagra štajarskih Slovencev zato prosimo in rotimo vsa prizadeta slovenska uredništva, naj o celjski slovenski gimnaziji ne priobčujejo nikakršnih novic brez pritrditve onih Slovencev v Celju, katere priznavamo vsi za voditelje naše! Postite celjske in štajarskoslovenske zadeve sploh v mirnem, nehrupnem razvijanju in ne pišite v prevažnih naših zadevah brez volje celjski Slovencev voditeljev ne na svetov, ne negotovih reči in bodite prepričani, da se stori, kar se more, da pa mnoge stvari ne trpe javnosti.

Poslanec Chiari je morebiti povedal neke pogoje, pod katerimi bi on in kaki njegovi somišljeniki hoteli se pogoditi v celjski gimnazijski zadevi. Ako pa se čitajo odgovori nemških listov na Štajarskem proti ustanovitvi slovenske gimnazije v Gaberjih in njih odločni protesti zoper vsako slovensko gimnazijo v Celju ali blizu njega sploh, razvidi se, kako daleč je do zaželenega konca in kako težko se bo vzdrževalo še to, kar imamo.

Zato previdnost in v narodnih zahtevah — edinstvo! To pa se dá samo tedaj doseči, ako se odločilni naši voditelji poslanci in uredniki, pred vsakim nastopom posvetujejo o svojih korakih, in se spravlja v javnost samo ono, kar hočejo zahtevati in braniti vsi!

Neprijatelji slovanstva.

Ne ljubi se nam, opozarjati na žalostne strani sedanjega življenja. Mnogo jih je, čudno da človeka ne obvzame melanholija. No, edna najgrših peg na licu našega časa je, da najde sovražnik celo med nami, med Slovani cele čete neumnežev, polunorcev in izdajalcev, torej tri čete, s pomočjo katerih skuša umni, bogati in z jekleno doslednostjo za svojim namenom idoč neprijatelj onemogočiti napredek in slavno bodočnost slovenskih plemen.

Najprej treba razložiti, kdo je neprijatelj slovanstva? Vsak neslovan, bi bil ednostaven in popolnoma resničen odgovor. Ker, ako bližje pogledate, boste našli v vsakem neslovanu odkritega ali pritajenega dušmana. No, to je treba natančneje označiti: naš dušman je ves zapadni svet s svojo vojsko, s svojim znanstvom in s svojo kulturo. To krvno sovraštvo se je že pokazalo več kot edenkrat; pokazalo se je vsakokrat, kadar je šlo Slovanstvo na delo, se pričelo boriti in rušiti trdnjave neprijateljev za slovansko stvar. Tedaj se je vedno pokazalo, da je slovanski krvi vse zaklet sovražnik.

Poglejmo na primer rusko-turško vojsko leta 1878. Tedaj je bilo vse na strani Turkov, vse brez izjeme. Evropa se je instinktivno opijala z neuspehi ruske vojske pri obleganju Plevne. Evropo še ni nikdar navdal tolik srd, kakor tedaj, ko sta ruska vodja Skobelev in Aleksander II. zajela Turke z vso armado v škripce. Da je ta jeza delovala in da se je izpolnila želja Evrope, to je več milijonov njenih narodov, tedaj bi se morala zemlja pod Balkanom odpreti in pogoltniti vso junaško rusko armado.

Da, vsa Evropa je sovražnica Slovanstva v celoti in sovražnica posameznih plemen. Z enako, neizkorenljivo mrznjo gori Nemeec ali kak drug neslovanski narod Evropa proti Čehom kakor proti Poljakom, četudi jih vzbuja k odporu proti Rusiji, samo, da je ta mrznja pomešana s strahom.

Ta velika jeza neslovanskih evropskih narodov proti Slovanstvu ima za seboj velike sile, cela brodograjska in armada, velikansko znanost, velike neizčrpne izvore moči, za seboj ima moč trdne volje, brezobzirne in bojaželjne, ki ne odstopajo od svojega sovraštva in ki smatrajo uničenje slov. življa za rešitev cele človeške civilizacije.

Vkljub vsem okoliščinam, ki jih samo slepec ne vidi, pa najde sovražnik na Češkem, v Galiciji, na Hrvaškem, pri nas in drugod, kolikor hoče neumnežev, polunorcev in izdajalcev, ki strupé mladež in ki z otrovom gonijo iz mladeži narodnost, ljubezen k narodu, k ljudstvu, sploh vsaki idealni polet, ki motijo duhove in srca ter hočejo od mladeži imeti četo izgubljenih sebičnejev, ki sami sebe onečaščajo.

Ti vplivi, tako pogubonosni, seveda niso nastali pri nas, temveč so k nam zanešeni od drugod iz tujine. Vzrastli so na tuji zemlji, vzgojili so te ideje Slovanstvu neprijazni ljudje in jih zanesli med nas, da slabe, strupe ter zapeljujejo mladino. Gotovo je za nas neka tolažba, da ti tuji, pogubni vplivi niso nastali pri nas, naša plemena še niso tako nizko padla, da bi bolezn, za katero boluje kos naše mladine, bil početek pri nas.

Nemško pleme raste na moči, razširja se vedno bolj in kristalizira; žalostno je do solz, da sovražne spletke kaze pri nas toliko mladih krogov in si znajo pridobiti toliko privržencev. Vendar pa upamo, da se bodo vti ti tuji vplivi od zunaj poizgubili, mi verjemo dobremu geniju vsega Slovanstva, od katerega pričakujemo rešenja. Zelo verjetno je, da bodo vse tuje ideje, naperjene proti naši narodnosti ostale brez slabih nasledkov. Mi moramo samo vedeti, da vse, kar pride od zunaj, ni prijazno nam, mi moramo razumeti sedanjí čas, v katerem se pripravljajo na zemlji važni dogodki, ki bodo skušali pomesti raz zemljo vpliv slovanskih plemen in uničiti njihovo mogočnost.

Celjske in štajarske novice.

(„Celjski Sokol“) se marljivo pripravlja za izlet v Vojnik, ki ga priredi v nedeljo, dne 31. t. m. popoldne. Zato pa obeta ta izlet nekaj posebnega. Glavni del sporeda bo tudi na tem izletu zavzemala javna telovadba. Zopet bo pokazal „Sokol“, kako se oplemeni s telesnimi vajami telo in postane močno, zdravo, okretno in lepo. K lepši zabavi bo prispevalo naše vro pevsko društvo z nekaterimi pevskimi zbori in tudi naša narodna godba nam bo krajšala čas s slovanskimi skladbami. Mladina pa bo imela priliko se razvedriti na lepem senčnatem travniku pri telovadskih igrah. Slavnostni prostor po svoji naravni krasoti zvan — Paradeška, bo lepo okrašen in slovenska trobojnica bo vabila svoje k svojim. Zanimanja za ta izlet je prav obilo, zato se tudi nadejamo ogromne udeležbe celega slovenskega Štajarja.

(Izžrebanje porotnikov.) Za III. letošnje porotniško zasedanje v Celju so bili izžrebani naslednji porotniki: Glavni porotniki: Lakič Avg., trgovec; Petriček Karol, slaščičar; Suhač Mat., gimn. prof., vsi iz Celja; Glinšek Mat., posestnik iz Zg. Hudinje; Bikovšek Mih., posestnik iz Gradiša; Rezar Jos., posest. v Trnovljah; Majcen Fr., gostilničar iz Proseniške; Rataj Jos., posestnik v Hrišovcu; Kresnik Jan., posestnik iz Slano; Grasselli Jos., trgovec od Sv. Jakoba; Zdolšek Nik., pos. in gostiln. iz Svetelke; Končan Anton, posestnik in gostilničar iz Višnjevesti; dr. Kašpar Vin., zdravnik na Vranskem; Mazil Blaž, pos. v Grajskivasi; Uratnik Vinc., pos. iz Polzele; Sket Anton, pos. v Lembergu; Kranjc Jos., pos. in trg. v Gornjemgradu; Ender Anton, pos. v Mozirju; Gračner Fr., pos. v Dolu; Kajtna Ant., posest. v Loki; Kene Fr., pos. v Piršembregu; Mohorčič Jos., velepos. v Starivasi pri Vidmu; Druškovič Jos., trg. v Kozjem; Černelč Jos., trg. v Št. Petru; Debelak Fr., pos. in mlinar v Prelazu; Leskošek Iv., pos. in gostil. v Virštajnu; Potoschnig Fr., usnjar v Slov. Gradcu; Fischer Val., posest. pri Sv. Martinu; Werdnig Jos., trgovec z lesom v Mislinjah; Orel Adolf, trg. v Šoštanju; Dvornik Iv., posestnik v Deržmirjah; Oštir Iv., pos. pri Šembricu; pl. Adamovich Karol, velepos. v Velenju; But Al., posest. v Kostivnici; Stern Ant., mesar na Slatini. Nadomestni porotniki: Detiček Jurij, notar v Celju; Wamprechtsamer Leop., krojač v Celju; dr. Iv. Dečko, odv. v Celju; Janič Jakob, pos. v Freienbergu pri Celju; Malis Ant., pos. v Gaberjoh; Bincl Al., pos. v Škofjivasi; Pisanec Fr., pos. v Vesoljah; Saveršnik Jurij, pos. pri Sv. Petru; Piki And., pos. v Žalcu.

(Osebnost.) G. Ant. Čapek, okrajni komisar v Slov. Gradcu je imenovan okrajnim glavarjem.

(Učiteljske vesti.) Definitivna je postala na dosedanjih ljudski šoli v Slivnici gđ. Emilija Muska, dosedaj pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, za Škale pri Šoštanju ondotna pom. učiteljica gđ. Antonija Likar, za Marenberg pa gđ. Marija Grašič, doslej v Št. Ilju pod Turjakom. Kot učiteljice za ročna dela so bile nastavljen: za Majšperk in Naraple gđ. Matilda Jurič v Majšperku; za Sv. Barbaro v Halozah gospa Roza Kosi, za Studence pri Slov. Bistrici gospa Amalija Vobič, za Dol pri Laškem g. G. Gnus. — V stalni pokoj stopi gosp. nadučitelj Jakob Škoflek pri Sv. Duhu pri Ločah.

(Učiteljska služba.) Razpisana je pri Sv. Duhu pri Ločah na dvorazrednici, nahajajoči se v drugem krajnem razredu, nadučiteljska služba. Prošnje na ondotni krajni šolaki svet do 14. septembra.

(Za hmeljarje.) Prvi občni zbor „I. štajar. skladišča za hmelj, registr. zadruga z omejenim poroštvom“ se bo vršil dne 31. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne v novo sezidani hmeljarni v Žalcu s sledečim sporedom: 1. Sprejem novih udov. 2. Čitanje registrovanih pravil. 3. Poročilo o dosedanjem delovanju načelstva in nadzorstva. 4. Določitev poslovnega reda. 5. Odobranje po nadzorstvu dovoljene nagrade načelstvu. 6. Nasveti.

(Iz Šoštanja) poročajo, da so na novi „šulferajnski“ šoli visele frankfurtarce. Vsled tega je bilo občinstvo silno razburjeno, župan pa zoper to ni ukrenil ničesar.

(Iz Laškega trga.) Gibanje v tukajšnjih toplicah je v zadnjih dveh mesecih precej živahno. Med mnogimi gosti se nahaja tudi državni poslanec, veleposestnik Radimsky iz Češkega. — Dne 10. t. m. je predaval tukaj popotni učitelj mariborske vinorejske šole, g. Iv. Ballé o travni karstvu. Pri tej priliki so se obdarovali nekateri zvesti posl. zaradi dolgoletnega službovanja pri istem gospodarju s premijami po 20 K. Gospod Radimsky je po kratkem govoru v češkem jeziku izročil načelniku Laške kinetijske podružnice, g. K. Valentiniču, 20 K v prej označeni namen. — Rojstni dan cesarjev je vrlemu Čehu dal zopet priliko, svedočiti slovansko gostoljubnost. Povabil je namreč k obedu v hotel Horiak 28 tukajšnjih revežev, mož in žena, češ, da se naj tudi ti vesele in spominjajo slovesnega dne. A tudi v toplicah je priredil slavnostni obed, pri katerem je s kratkimi, a dobro premišljenimi besedami s penečim šampanjcem sprožil napitnico na pre-

vzvišenega vladarja. Gotovo ga je pa žalila od sotnost pevabljenih nemških tržanov. — Slava radodarnemu in gostoljubnemu odličnjaku!

(Bralno društvo na Dolu pri Hrastniku) priredi v nedeljo dne 31. avgusta veliko veselico pod kozolcem g. Štravs. Poleg drugega se bo pel Sattnerjev veliki mešan zbor „Naša pesem“ ter igrala burka „Ata Žužamaža“, dramatizirana s pisateljevim dovoljenjem ter še nikjer igrana. Po končanem sporedu bo v gostilniških prostorih g. Peklarja prosta zabava s plesom in šaljivo pošto. Gostje dobrodošli.

(Nov most) pri Brežicah bo deljal 450 tisoč kron. Dolžina vseh potrebnih stavb bo 520 metrov.

(Žiško bralno društvo) priredi v nedeljo, dne 31. avgusta l. 1902 veliko ljudsko veselico v korist „Dijaškemu domu“ na vrtu gostilne g. Ivanč Gosak, s sledečim sporedom: Deklamacija, petje, slavnostni govor igra „Dva gospoda pa jeden sluga“, burka s petjem ter igra „Eno uro doktor“, burka v enem dejanju. Med prosto zabavo šaljiva pošta, srečolov, godba in ples. Začetek točno ob 4 uri popoldne. K mnogobrojni udeležbi vabi najljubše odbor. — Ta spored jasno kaže, da smo se ozirali na inteligenco in priprosto ljudstvo, v prvi vrsti pa na poslednje, kateremu ima podati ta slavnost obilo zabave in pouka ter ga znova predramiti iz narodne malomarnosti in pogubne resignacije. Nalašč radi tega, da bi bila ta slavnost kolikor mogoče pristopna vsakomur, tudi najrevnejšemu — določila se je za kmečko ljudstvo tako nizka vstopnina, ki gotovo ne bo nikogar ovirala udeležiti se slavnosti s takšnim obširnim in zanimivim sporedom. Prepričani smo, da bo razumnost naših nam sosednih krajev, videč veliko važnost ljudskih veselice te vrste, uplivala v svojih delo krogih prav ugodno in da so torej naše nade o mnogobrojni udeležbi naših narodnih sosedov opravilene. Obilnokrat bo poplačan naš trud, ako se nam posreči s pomočjo vaše rodoljubnosti in radodarnosti položiti prispevek na žrtvenik svetišča naših potomcev. Dal Bog! Na veselo svidenje!

(Nesreča.) Na postaji v Polčanah se je spotaknil železniški uslužbenec in padel pod vlak. Kolo mu je odrezalo štiri prste.

(Slov. pevsko društvo v Ptuj) usoja si vljudno opozarjati p. n. pevke, pevce in prijatelje društva, da se dan koncerta t. j. 7. septembra t. l. bliža ter vabi s priščno prošnjo, da se blagovole prav mnogobrojno udeležiti. Kdor želi prenočiti, naj se blagovoljno že poprej oglasi pri odboru. Častite pevke in pevce prosimo, da prinese note seboj. Društva, ozir. pevke in pevci naj blagovole naznaniti, kateri nameravajo tekmovati. Skupna pevska vaja za Ptuj in Ormož bo v sredo dne 3. septembra t. l. ob 6. uri zvečer v „Narodnem domu“. Na veselo svidenje!

(Nova orožniška postaja) se je ustanovila v Šmarjeti na pesnici.

(Umrla je) v Svetinjah pri Ormožu gospa Marija Vauhnik, soproga tamošnjega nadučitelja g. Mihaela Vauhnik. N. v m. p.

(Požar.) Dne 21. t. m. popoldne je pogorela hiša Roškarjeva v Radincih, okraj gornjeradgonski. Pogorela so tudi vsa gospodarska poslopja. Ogenj je prišel iz dimnika na streho; pogorelo je posestniku tudi vse drugo premoženje.

(Strela udarila) je dne 14. t. m. v gospodarsko poslopje posestnika Korošec v Dragotincih pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Pogorelo je gospodarsko poslopje, vsa krma in še neizmlačeno snopje.

(Ljudska predavanja.) Sl. akad. fer. društvo „Bodočnost“ je priredilo v zadnjem času predavanja na raznih krajih in sicer: Dne 10. avgusta t. l. 1. Pri Malinedelji povodom veselice, ki jo je priredilo društvo; predaval g. nadučitelj Pušenjak „o čebelarstvu“. 2. pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah povodom veselice, ki so jo priredili tamošnji dijaki; predaval je abiturijent Adolf Dominkuš o „pomenu ljudske izobrazbe“. Dne 15. avgusta: v Svetinjah povodom veselice, ki so jo priredili tamošnji dijaki; predaval je modroslovec Pušenjak „o pomenu ljudske izobrazbe“. Dne 17. avgusta: 1. v Središču je predaval modroslovec Ivan Ozmec „o razvoju slovenskega slovstva“. 2. Pri Sv. Antonu v Slov. goricah je predaval abiturijent Adolf Dominkuš

„o sredstvih v povzdigo gospodarstva“. 3. Pri Sv. Tomažu je predaval Ferdo Lašič „o pomenu bralnih društev“. 4. Pri Kapeli je povodom veselice, ki jo je priredilo tamošnje bralno društvo, predaval modroslovec Vlado Pušenjak „o pomenu ljudske izobrazbe“. Dne 24. avgusta priredi društvo sledeča predavanja: 1. Pri Sv. Barbari pri Mariboru bo obravnaval modroslovec Vlado Pušenjak temo: „Nekaj iz zgodovine slovenskega naroda“. 2. Pri Sv. Ani na Krembergu bo predaval abiturijent Adolf Dominkuš „o sredstvih v povzdigo gospodarstva“. 3. Na Hajdini pri Ptuj predava medicinec Vekoslav Spindler „o slovenskih šolskih razmerah na Spod. Štajarskem“.

(Lepo slavnost) so obhajali 19. t. m. pri Sv. Antonu na Pohorju. Pri svojih faranih zelo priljubljeni župnik č. g. Fran Slavič je bral srebrno sv. mašo. — Zlato poroko pa sta obhajala 78letni starček g. Anton Mravljak, po domače Vidmar s svojo 79letno soprogo Barbiko. Oba sta še čvrsta in čila in se ozirata že v četrti rod, ki šteje sedem pravnukov.

(Državni poslanec Malik), ki je kljub svojemu slovenskemu pokolenju hud nemški nacionalce se je pred kratkim ponesrečil, ko se je s kolesom vozil. Imel pa je srečo v nesreči, kajti čeprav je v največjem diru in z vso silo padel, so vse poškodbe nenevarne.

(Nezaupnico je dobil) poslanec Malik od svojih volilcev na shodu v Radgoni, kjer je bil 21. t. m. Prestopil je namreč od ljudske stranke k vsenemški, to pa njegovim volilcem ni všeč.

(Utonil je) v Muri pri Spielfeldu pekarski učenec Franc Hecl, doma iz Sv. Jurija ob Ščavnici. Ponesrečenca je odnesla pri kopanju de-roča voda. Utopljenca še niso našli.

(Nezgod na železnici.) Brzovlak je v petek zjutraj ob četrt na 3 pri Spielfeldu zadel v stroj tovrnega vlaka. Oba stroja sta se poškodovala; vlakovodja brzovlaka je poškodovan. Druge nesreče ni bilo.

(Dvajsetkrat zabodel) se je v Gradcu klparski pomočnik Grandošek. Prepeljali so ga težko ranjenega v bolnišnico.

(Tretjo gimnazijo), namenjeno za učence na desnem bregu Mure dobi mesto Gradec. Cesar je že dal svoje dovoljenje; jeseni se odpre prvi razred.

(Umazanost nemških gospodov v Gradcu.) Kapelnik mestne godbe v Ljubnem je sodeloval s 40 možmi na veliki nemški slavnosti v Gradcu. Vse je hvalilo to godbo; po slavnosti pa so jo poslali domov, ne da bi godbenikom kaj plačali. Kapelnik je zahteval pismeno plače 1000 kron, a na pismo ni prišlo nič odgovora. Šel je sam v Gradec in poprosil načelnika slavnostnega odbora za plačo, ta pa je tako postopanje označil kot neotesano. Ko ga je kapelnik le še prosil, je načelnik poklical slugo in mu naročil, naj ga vrže vun! — Tudi od drugih strani je prišlo mnogo tožb, od pevcev in služabnikov, a načelnik se ne ozira na take pritožbe. Prišel je torej za tako hvalisano slavnostjo hud polom, ki je močno streznil in ohladil prevroče glave nemških rogoviležev.

Druge slovenske novice.

(Ljubljanska realka) praznovala bo letoš dne 4. oktobra petdesetletnico svojega obstanka. Zavod nikakor ne zadostuje slovenskim razmeram v jezikovnem oziru, in bo tudi slavnost o priliki 50 letnice imela nemški značaj.

(Slov. pevsko društvo „Lira“ v Kamniku) praznuje dne 7. septembra t. l. slovesno dvajsetletnico svojega obstoja in vabi vsa pevska društva k udeležbi.

(Štiridesetletnico) praznuje letoš čitalnica v Škofji Loki. Kako se bo praznovala ta 40letnica njenega obstanka, bo odločil odbor.

(Požar.) Dne 20. t. m. ponoči je tresčilo v graščinsko pristavo na Konophem polju pri Mokronogu. Ogenj je uničil pristavo in vsa gospodarska poslopja. Živino so rešili, a vse žito in velikanska množina mrve je zgorela. Škoda se še ne da preceniti, a gotovo je jako velika.

(Pazite na otroke.) Minoli teden je imelo sodišče v Krškem tri komisije zavoljo ponesrečenih otrok. Na Raki je otrok utonil, pri Sv.

Duhu ga je mati v spanju zadušila, na Straži pri Leskovcu je umrl za srčno kapjo vsled opeklin.

(Vipavska železnica.) Nova vipavska železnica bo otvorena 15. septembra t. l. Železnica se izroči javnemu prometu nekaj pozneje.

(Samomor.) Dne 22. t. m. so dobili v gozdiču pod Prestrankom na Notranjskem kobilar-nega hlapca Kalistra na tleh ležati ter že smrde-čega. Iskali so ga že 12 dni zaman. Obesil se je za pas, kateri se je odrgal. Zapustil je ženo in dve hčeri.

(Nesreča.) V sredo popoldne se je pripetila blizu železniške postaje v Prvačini na novi vi-pavski železnici nesreča. Pod vlak, v katerem vozijo pesek, je padel nek delavec, šest vagonov mu je šlo čez nogo, potem so ustavili vlak.

(Podrli so) 14. t. m. veliki dimnik plavž, v Prevaljah na Koroškem; prelomil se je v dva dela. Treba je bilo pet dinamičnih patron.

(Tržaški Slovenci) Prigodom cesarjevega rojstnega dne vibrati sti v Trstu v ulici „Molin piccolo“ trobojnici „Dejavskega podpornega društva“ in pevskega društva „Kolo“. To je bodlo v oči naše Lahene. V „čisto laškem“ Trstu slovenske trobojnice!

(Električna železnica Trst-Opčine.) Vred-nostni papirji električnega tramvaja Trst-Opčine so padli od 300 na 30 kron. Kot znano, je ko-misija prepovedala z ozirom na nevarnost živ-ljenja vožnjo po tej železnici.

(Ogenj.) Dne 20. t. m. zvečer je pogorelo v Sv. Križu pri Trstu pohišje M. Trtjaka. Pridnim gasilcem se je posrečilo ogenj omejiti; zgorela bi bila kmalu 81 letna stara mati. Kako je ogenj nastal, ni znano.

(Ogenj.) Minoli teden je gorelo v Sovodnjah na Goriškem. Pogorela so gospodarska poslopja posestnika Tomšiča. Škode je okoli 2000 kron.

(Cesar v Pulju.) Cesar bo prisostvoval ve-likim vojaškim in pomorskim vajam pri Pulju, in sicer pride v Pulj 1. septembra ter ostane tam do 4. septembra t. l.

Dopisi.

Slov. Bistrica. Ni najbolj narodno probu-bujen okraj slovenjebistriški, in nemški, oziroma nemškutarski naval je tu bujši, kakor se more misliti po površnem opazovanju, zlasti ker se nemštvu tu gladijo tla na potuhnjem način, a — sistematično. Pod krinko „liberalizma“ širijo od-padniki med ljudstvom nemštvo in zatiravajo še tisto trohico narodne zavesti, ki slučajno zajde med naše kmečke sloje. Kajti — bodimo odkritosrčni — za probujo narodne zavesti v našem okraju se je do sedaj od za to poklicanih faktorjev bore malo storilo.

In vendar vkljub vsem tem okolnostim moramo reči, da je veselica, koja je priredila slovenjebistriška čitalnica s sodelovanjem celjske narodne godbe ter s pomočjo narodnega učitelj-stva in dijaštva iz okolice preteklo nedeljo, dne 17. t. m. v prid „Dijaškega doma“ v Celju, uspela nad vsa pričakovanja. Širni vrtni prostori slo-venjebistriškega „Narodnega doma“ (saj tako se opravičeno imenuje gostilna g. Petra Novaka) bili so napolnjeni slovenskih gostov vseh slojev, in prepričani smo, da bi bili ti prostori, za ka-tere nas slovenjebistriški Nemci zavidajo, še premajhni, ko bi iz strahu pred črnimi oblaki ne bila izostala od veselice skoro polovica bližnje okolice.

Počastili so nas gostje iz Maribora, Ptuja, Celja, Konjic, eden celo iz Gradca; častno bil je zastopan narodni trg Šmarje.

Celjska narodna godba, katere precizna iz-vajanja najtežjih slovanskih koncertnih komadov smo imeli priliko občudovati že povodom Slom-šekove slavnosti pred tremi leti, je pod spretnim vodstvom kapelnika g. Koruna žela burno pri-znavanje in pohvalo, kar si je nad vse mere tudi zaslužila.

Moški pevski zbor, kojemu je dirigiral nad-učitelj iz Črešnjevca g. Poljanec, pel je izvrstno lepe, četudi deloma že znane navduševalne pesmi. S krepko Sattnerjevo koračnico uvedel nas je zbor na bojno poprišče — „Za dom med bojni grom“ —, popeljal nas v prekrasni Juvancovi skladbi „Pastir“ na visoke slovenske gore, raz

kajih smo občudovali bajnolep in orjaškomočan bariton g. nadučitelja Vobiča in se divili našemu slavčku tenoristu g. iur. Ašiču; a še predno je zbor navdušeno zaoril Volaričevo „Slovenski svet, ti si krasan“, omamil nas je osmerospjev z ljubko Sattnerjevo pesmico „Pogled v nedolžno oko“. Pevski del koncerta se je zaključil z veličastnim Hajdrihovim zborom „Jadransko morje“, ki je s svojo silno mogočnostjo pretresel poslušalce.

Pri prosti zabavi, ki je sledila koncertu, zapeli so pevci še marsikatero, in neutrudna godba svirala je še pozno v noč.

Predsednik slovenjebistriške čitalnice gosp. dr. Lemež pozdravil je v daljšem govoru goste ter jih ob enem zahvalil, da z mnogobrojnimi posetom pridejo na pomoč bistriškimi Slovencem. Komaj je govornik spregovoril, že se zaslisi na ulici divji Heil-klici in kmalu na to koraka za križčimi disakordi nemške godbe „cvet“ bistriškega nemštva demonstrativno mimo našega zabavišča. Odgovora nismo ostali dolžni. Do neba se razlegajoči večstoteri „živio“ je tako preplašil demonstrante, da so jo kmalu popihali.

Da uteši razburjenost ljudstva se k besedi oglasi gosp. pravnik Kukovec in v umestnih izrazih kaže na sramotno bojevanje nasprotnikov. Burno pritrdjevanje sledi vsakemu stavku in navdušeno se ljudstvo odzove besedam govornika, ki konča s trikratnim „živio“ na presvetlega cesarja, čegar rojstnemu dnevu na čast je veselica tudi namenjena.

G. prof. Verstovšek slika na to v pretres-ljivih besedah bedno življenje slovenskega dijaka, razloži namen „Dijaškega doma“ in poziva rojake, da se istega pri vsaki priliki spominjajo.

Na splošno zahtevo mora govoriti tudi sta-rost bistriških Slovencev in naš prvoboritelj g. dr. Jože Vošnjak. Živo nam predločuje boje, katere je bojeval slovenski živelj v teh okrajih tekom zadnjih štiridesetih let in govornik s srčnim zadovoljstvom povdarja, da napredujemo. Le tako pogumno naprej in radi bodočnosti nam ni treba biti v strahu!

Oglašali so se še razni gg. govorniki, napi-valo se je našim uestrašenim prvoboriteljem. V krasnem menjavanju med prijetnim in koristnim teklo se hitro ure zabave in le prehitro prišel je čas slovesa. Z vidnim zadovoljstvom zapuščalo je ljudstvo prostore in povsod so se glasno iz-ražale želje „...da bi se še pri nas kaj tako veselega priredilo!“ Bodi to slavni slov.-bistriški čitalnici, kateri na tem uspehu čestitamo, migljaj, da naj se poprime z vso energijo prireditelj prav-ljudskih veselice zlasti v okolici, kjer ni bralnih društev. Uspehi ne bodo izostali!

Politični pregled.

(O položaju) Govori se, da se zasedanje državnega zbora prične še le početkom oktobra. Vladne predloge namreč še niso izgotovljene in pogajanja z ogrsko vlado napredujejo tako po-časno, da skoraj gotovo ne bodo dovršena pred koncem septembra. Konferenca dr. Körberja z načelniki nemških in čeških strank vršila se bo baje proti koncu septembra. Vlada predloži že začetkom zasedanja zbornici proračun za pri-hodnje leto, ker želi, da bi bil do Božiča že rešen. Podpredsednik mladočeškega kluba, dr. Stransky, imel je včeraj pogovor z dr. Körberjem, kateri je baje izjavil, da ne misli ustreči „pre-tiranim“ zahtevam mladočeških poslancev. Pred kratkim je imel dr. Stransky govor, v katerem je izjavil, da se Čehi poslužijo najskrajnejše ob-strukcije, ako vlada ne ustreže njih zahtevam. Ali mora pasti vlada, ki v strahu pred nemško obstrukcijo zatira Slovence, ali se mora razgnati osrednji parlament in tako onemogočiti nemško obstrukcijo.

(Nagodba.) Posvetovanja glede nagodbe so se nadaljevala minoli teden na Dunaju, in so trajala vsak dan od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Udeležila sta se jih avstrijski in ogrski minist. predsednik, oba trg. ministra, oba poljedel-ska in včasih tudi fin. ministra. Šlo se je pred-vsem za določitev novega carinskega tarifa. V mnogih točkah se je doseglo zblizanje in edinost, glede raznih točk pa so mnjenja še različna, ter bo treba še daljnih pogajanj. Vršila se bodo ta teden v Budimpešti.

(Čehi in vlada.) Češki listi so začeli zasto-pati mnjenje, da naj vlada sploh ne skliče držav-nega zbora, dokler nima zagotovila, da bo isti mogel zborovati, ker bi bilo zborovanje le nepo-trebno tratenje časa in denarja, dokler niso Čehi pomirjeni.

(Italija.) Italijanska poslanska zbornica dobi v kratkem 40 novih mandatov, 40 starih pa se razveljavi. Zgodi se to vsled prememb v gostosti prebivalstva. Ljudsko štetje je izkazalo, da imajo nekateri okraji razmerno njih prebivalstvu preveč mandatov, drugi pa premalo, in to se izravna na rečeni način. — Italija ima sedaj nov velik škandal. „Banca di Sconto e Seta“ v Turinu je vsled zveze s pariško „Banque Industrielle“ zgu-bila 10 milijonov lir. Stvar ima sleparski značaj in je zapletenih tudi več poslancev. Ti so namreč v tej mešetarili in si napolnili žepe.

(Kralj italijanski na Nemškem.) Italijanski kralj Viktor Emanuel dospe dne 27. t. m. s svojim dvornim vlakom v Devin, kjer ga bodo pričakovali oni nemški častniki, ki bodo kralju na razpolago tekom njegovega bivanja na Nemškem. Ob pol 6. uri popoldne istega dne pa bodo kralja na postaji v Wildparku pričakovali cesar in drugi člani nemških vladarskih rodbin.

(Francija.) Skoro bi rekli, da se je na Fran-coskem začel odločilni boj med republiko in med monarhisti. Zaključenje redovniških šol je dalo monarhistom in z njimi združenim kletikalcem zunanji povod za ta boj. Zaključenje redovniških šol je na sebi nepopularno in zaradi tega je bilo lahko naščuvati ljudstvo. Zdaj prihajajo dan na dan vesti, naznanjujoče, da je tod ali tam prišlo do krvavih bojev. Posebno veliki boji so bili v Bretoniji. V raznih krajih so bile cele bitke in so ljudje delali cele barikade. Vlada je doslej seveda zatrla še vsak upor, ker ima na razpo-laganje vojaštvo. Toda — tudi vojaštvo ni preveč zanesljivo. Zgodila sta se že dva slučaja, da sta višja častnika odrekla pokorščino in da nista hotela asistirati s svojimi oddelki pri zatvoritvi redovniških šol, češ, da je to proti prepričanju. Ti znaki potrjujejo, da so tudi v armadi ele-menti, ki le čakajo na priliko, da prestopijo v tabor onih, ki vodijo boj proti republiki. Z ozirom na vse to je pač naravno, da je vsa pozornost osredotočena na Francijo in da sledi ves svet z velikim zanimanjem dogodbam na Francoskem. Ministrstvo hoče, tako je njega predsednik izjavil še le te dni, z vso odločnostjo uresničiti svoj sedanjí politični program — če bo to moglo storiti, se kinalu pokaže, če to stori bo monar-histom zadan smrtni udarec in bo republika za dolgo časa utrjena.

(Vojne na Filipinah) še ni konec, dasi so imeli Američani že ogromno stroškov in žrtev. Od 1. 1899 do letos so Američani izgubili vsega skupaj 11.522 mrtvih in ranjenih. Vzlic vsem grozovitostim pa niso Američani gospodarji niti glavnega otoka Filipin.

Književnost.

(50 letnica gg. lazaristov pri Sv. Jožefu.) Pesem g. profesorja dr. Medveda, katero smo za slovesnost 50 letnice čč. gg. lazaristov prinesli pred kratkim v našem listu, je prav mično uglasbil g. Bervar, vodja orglarake šole in organist v Celju. Pesem se bo povodom slavnosti pela.

(„Zahtevajmo slovenskih visokih šol v Ljubljani“) je naslov mali knjižici, katero je spisal pravnik g. R. Šega. Pisatelj želi, da bi ves slovenski narod spoznal potrebo po višji iz-obrazbi, da bi vsakemu Slovincu, bodisi izobražen ali ne, prešla v kri in meso zahteva: Dajte nam nazaj, kar ste nam vzeli, dajte nam vseučilišče v Ljubljani! Na 14 straneh nam je g. Š. podal v jedrnatih besedah zgodovino našega vseučilišča in razložil natanko, kako opravičene so naše zahteve. Nazadnje pa pisatelj predlaga, naj se po vsej Sloveniji prirejajo tabori in, kakor je nekda na taborih oživila narodna zavest, tako se tudi naj sedaj razlega krepki glas zdravega ljudstva, po izobrazbi koprnečega slovenskega ljudstva, glas, ki bo segal tja do cesarske pre-stolice: Slovensko vseučilišče v Ljubljani hočemo imeti! Priprosto in jedrnatu pisana knjižica, ki je namenjena nižjim slojem, naj se razširi po vsej naši slovenski domovini, po vseh mestih in

trgih, po vseh vaseh, po vseh kočah. — Dobiva se pri g. L. Schwentnerju v Ljubljani, komad stane štiri vinarje, 1000 komadov skupaj po tri (3) krone. Le pridno po njej!

(Rat Hrvata s Magjarima g. 1848—1849.) To je naslov lepi, z mnogimi slikami opremljeni knjigi, koje je izdala „Dionička tiskara“ v Zagrebu. V knjigi se opisujejo boji s kojimi so junaški Hrvati pod vodstvom svojega bana Jelačića udušili ogrsko ustajo. To delo je nekako nadaljevanje prej od iste tiskarne izdane knjige „Pokret Hrvata g. 1848“. Obe knjigi sta pisani jako temeljito ter sta jako zanimivo čtivo za vsakega slovenskega olikanca, posebno jo je priporočati naši srednješolski mladini, da se seznani s slovanskimi junaki. — Cena jako obsežni a temeljito pisani knjigi je po pošti 3 K 80 vin. nevezana, ukusno vezana pa 5 K — Naroča se pri „Dionički tiskarni“ v Zagrebu, — iz prijaznosti pa sprejema naročila tudi Drag. Hribarjeva trgovina.

Razne stvari.

(Trije slovenski vojaki ponesrečili) Dne 14. t. m. ponoči je na Donavi pri Klosterneuburgu pri 15. pionirskem bataljonu ob ponočnih vajah zadel čoln, v katerem so se nahajali vojaki, ob parnik. Čoln se je prevrnil, in vojaki so popadali v Donavo, pri tem sta dva utonila, eden pa je težko ranjen, ker se je zadel ob parnik. splaval na suho.

(Moža ubila.) V Hertenu na Westfalskem je bil ubit premogar Al. Leben iz Kotredeža v litijskem okraju. Ubila ga je njegova žena. Pruska vlada je petero nedoraslih otrok te žene poslala na Kranjsko, ker je žena zaprta.

(Občeslovanska umetniška in obrtna razstava v Petrogradu) V soboto je bil v Ljubljani prof. V. N. Korabljev kot odposlanik ruskega odbora za prireditev občeslovanske umetniške in obrtne razstave v Petrogradu. Oglasil se je pri odboru slov. umetniškega društva ter v pisarni obrtne in trgovske zbornice. Potem je odšel v Prago.

Loterijske številke.

Trst, dne 23. avgusta 1902: 77, 5, 8, 68, 30.
Linc, „ „ „ 84, 41, 57, 9, 28.

Naznanilo.

Vsem sadjerejem se vljudo naznanja, da izdeluje mlino za sadje prešati s kamnitimi valjaji

(358) 2—1

Blaž Kozar

mizar v Goričici, pošta Sv. Jurij na južni žel.

Naprodaj

je 6 mladih pavov, par po 12 do 16 kron. Več pove **Ivan Jamnik**, Novacerkev.

Izbrano grozdje

reže se vsak dan in razpošilja po pošti v vsej sezoni v košaricah od 5 kg. po poštne povzetju za 4 K franko, — Preprodajalcem se daje

(361) 3—1

popust.

Zagreb, vinograd Zelengaj, št. 2.

Stenografa

(357)

ali izurjenega

2—1

odvetniškega uradnika

sprejme takoj

dr. U. Lemež, odvetnik v Slovenski Bistrici.

Išee se čvrst in zdrav deček

star 14 do 15 let, ki bi imel veselje do pekarstva, kot učenec za večjo pekarno na Sp. Štajarskem pod ugodnimi pogoji.

Oglasiti se je v mlinu g. P. Majdiča na Spodnji Hudinji pri Celju. (360) 3—1

Prodajalko

zmožno slovenskega in nemškega jezika, ki razume tudi šivanje na stroju, sprejme takoj gospa Marija Heumayer v Mariboru, Glavni (345) 3—8 trg šte. 1.

Trgovina z gostilno

se da na več let

V NAJEM

Več pove upravnistvo tega lista. (351) 3—8

Stenografa

išče notar Baš v Celju s 1. septembrom.

Josip Kregar

stavbeni in galanterijski klepar v Celju

izvršuje stavbena in umetna ter sploh v to stroko spadajoča dela. — Napravljajo nove strelovode in stari strelovodi se poskušajo z električnim aparatom. — Cene jako nizke.

Za pridelovanje sadnega in vinskega mošta.

Stiskalnice

za sadni mošt

za vinski mošt

s čvrsto delujočimi dvojnimi stiskali ter z uravnanjem pritiska „Herkules“, zjamčeni najvišji učinek do 20% večji nego pri vseh drugih stiskalnicah.

Hidravlične stiskalnice.

10—6 Mlini za sadje in grozdje. (211)

Robkalnica za grozdje

(Abbeermaschinen)

Popolne priprave pri

pridelovanju mošta,

stalne in premične.

Stiskalnice soka, mlini

za jagode in priprav-

ljanje sadnega soka.

Priprave za sušenje

sadja in sočivja, stroji

za lupljenje in rezanje

sadja,

najnovejša samodelna

patentovana škropil-

nica „SYPHONIA“

za škropljenje trsa in

rastlin zoper krvavo

uš, izdelujejo ter po-

šiljajo z jamstvom spe-

cialitete v najnovejši,

najizvrstnejši,

najuporabnejši in pri-

poznavno najboljši, odlikovani

sestavi

PH. MAYFARTH & CO.

c. kr. priv. tovarna kmetijskih strojev, livarna že-

leza in parne fužine.

Dunaj, II., Taborstrasse Nr. 71.

Odlikovane z nad 490 zlatimi, srebrnimi in bro-

nasnimi svetinjami.

Obširni katalogi zastoj.

Zastopniki in preprodajalci se želijo.

Največje, najhitrejšje

ter najvarnejše vrste

velikanskih parnikov

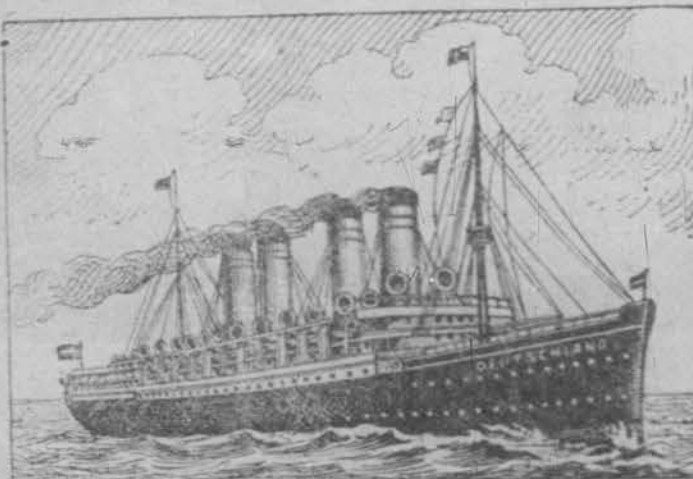
ki vozijo na

AMERIKO

Hamburg—New-York

(233) 22

le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena.

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Marijin trg šte. 1 — nasproti Frančiškanski cerkvi.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode, tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljšje umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.